

SISÄLLYS

Johdanto	9
<i>Kirjan tavoitteet</i>	11
<i>Vuorovaikutusongelmien ymmärtäminen</i>	12
<i>Vuorovaikutus synnyttää merkityksiä</i>	15
<i>Ihmissuhdeammattilaisen työ vaativaa</i>	16

OSA 1

MINÄN JA MUIDEN TUNTEMINEN

Minuuden rajat	23
<i>Kulttuuri muovaa rajoja</i>	24
<i>Itsetuntemuksella rajat selville</i>	27
<i>Autonomisuus ja tarvitsevuus rajojen ylläpitäjänä</i>	29
<i>Miksi ja mihin ihminen tarvitsee rajoja?</i>	31
<i>Ujous rajana?</i>	34
<i>Itsetunto lisää tietoisuutta omista rajoista</i>	36
<i>Kasvu muuttaa rajoja</i>	38
<i>Rajojen hämärtyminen</i>	40
<i>Naisten probleema?</i>	42
<i>Rajavyöhyke</i>	44
<i>Rajoista keskustelu auttaa</i>	46
Rajojen ylittäminen	49
<i>Rajan ylitys haavoittaa</i>	49
<i>Luottamus luo turvallisuutta</i>	51
<i>Tunnehavaintokokemukset ja itseluottamuksen lahja auttavat rajojen ylittämisessä</i>	52
<i>Moniammatillinen yhteistyö</i>	55

Aikuisuus vuorovaikutus- ja ihmissuhdetyössä	59
<i>Mitä aikuisuus on?</i>	59
<i>Individualismin ja psykologisen erillisyyden ero</i>	61
<i>Tarvitsevuus, inhimillinen perustarve</i>	63
<i>Aikuinenkin kiintyy</i>	66
<i>Kiintyminen saavutetaan kypsymisen myötä</i>	70
Temperamentti	73
<i>Mitä temperamentti on?</i>	73
<i>Kasvatuksen ja ympäristön vaikutus temperamenttiin</i>	78
<i>Temperamenttien yhteensopivuus vaikuttaa kiintymyssuhteeseen</i> ...	82
<i>Tulkintojen vaarat</i>	84
Ihmiskäsitys ja ihmisen yllykeluonto	91
<i>Ihmiskäsitys</i>	92
<i>Kaksoissidos</i>	94
<i>Yllykkeet</i>	98
<i>Vaatimukset vs. häpeän tunne</i>	100
Ihmissuhteet persoonallisuuden muovaajana	105
<i>Minän kokeminen ihmissuhteissa</i>	105
<i>Vanhempi-, Aikuinen- ja Lapsi-minätilat</i>	112
<i>Transaktioanalyysi</i>	115

Osa 2

RISTIRIITAJEMME KÄSITTELY JA RATKAISU

Sosiaaliset ristiriitatilanteet	123
<i>Vuorovaikutuksen säröistä kuumiin kognitioihin</i>	125
<i>Vuorovaikutusta vaikeuttavat loukkaantumisen tunne ja puolustava käyttäytyminen</i>	128
<i>Perusasennoitumiset ristiriitatilanteeseen</i>	134
<i>Vetäytyminen</i>	134
<i>Taisteleminen</i>	137
<i>Pakottaminen</i>	139
<i>Pelko ristiriitatilanteissa</i>	142

<i>Rakentava jämähkyys ristiriitatilanteissa</i>	144
<i>Ristiriidat ryhmissä</i>	146
Ihmisen minä sosiaalisen ristiriidan lähtökohtana	151
<i>Arkiminän, ihanneminän ja resuisen minän jännitteet</i>	152
<i>Ongelmallinen yhteys arkiminän ja ihanneminän välillä</i>	153
<i>Ongelmallinen yhteys arkiminän ja resuisen minän välillä</i>	154
<i>Sisäiset jännitykset siirretään ulkopuolelle</i>	156
<i>Rajatunteet</i>	163
<i>Temperamenttipiirrephajaiset tunteet: viha ja pelko</i>	163
<i>Muita rajatunteita: kateus ja pettymys</i>	169
Sosiaalisten ristiriitojen etenemisprosessi	175
<i>Ristiriitojen aiheuttamia muutoksia</i>	175
<i>Sosiaalisten ristiriitatilanteiden korjaaminen</i>	180
Ristiriitojen merkitys ja sovinnollisuuden taito	183
<i>Ristiriitojen ratkaisu vaatii aikaa ja avoimuutta</i>	183
<i>Ratkaisukeinona näkökulman vaihto</i>	189
<i>Ristiriitojen ratkaisuperiaatteita</i>	193
Tunteiden ohjaaman käyttäytymisen perustana olevat oppimisteoriat	197
<i>Tunneteoreettiset paradigmat</i>	198
<i>Alemmat oppimisteoriat</i>	202
<i>Monimutkaiset oppimisteoriat</i>	205
<i>Tunteiden arvioinnin oppiminen</i>	211
<i>Hämmennys on mahdollisuus</i>	217
Ihmisuhdetyöntekijän työssäjaksaminen	221
<i>Ilman itsetuntemusta ei jaksa vuorovaikutustyössä</i>	222
<i>Ihmisuhteammattilaisen velvollisuudet – vuorovaikutusvastuu</i>	224
<i>Millä keinoin vuorovaikutusvastuuseen?</i>	227
<i>Vuorovaikutus ei ole mahdollista ilman tunteensiirtoja</i>	231
<i>Ammatillisen ihmissuhteen emotionaalinen erityisyys</i>	236
<i>Vuorovaikutusammattilainen on container</i>	239
<i>Empatia-ahdistus ja jälkitraumaattinen stressi</i>	241
<i>Selviytymisstrategiat</i>	243

Kriittisiä tilanteita ihmissuhdeammattilaisen työssä	247
<i>Erilaisia vastustuksen muotoja vuorovaikutuksessa .....</i>	<i>247</i>
<i>Bionin perusolettamustilat vuorovaikutuksessa .....</i>	<i>253</i>
<i>Tietämättömyyden merkitys vuorovaikutuksessa .....</i>	<i>259</i>
Lähteet	265